

Standpunt Samenwerkende Gezondheidsfondsen over dierproeven en de ontwikkeling van alternatieven voor dierproeven

Juli 2019

Doel financiering onderzoek gezondheidsfondsen

De Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF¹) zetten zich in voor het voorkomen en genezen van (chronische) aandoeningen én voor goede zorg voor patiënten. Zij zijn een belangrijke financier van wetenschappelijk onderzoek, met als doel dat het gefinancierde onderzoek bijdraagt aan preventie, behandeling en genezing van aandoeningen en het verbeteren van de kwaliteit van leven.

De SGF maakt zich hard voor alternatieven voor dierproeven

Voor wetenschappelijk onderzoek wordt nog regelmatig gebruik gemaakt van proefdieren. Proefdieronderzoek is voor sommige onderzoeken wettelijk verplicht en nodig om levensreddende of betere behandelingen voor patiënten te realiseren. De SGF investeert met het onderzoeksprogramma *Humane meetmodellen* in de ontwikkeling van betere, humane meetmodellen en zet zich samen met andere partijen in om de ontwikkeling van alternatieven voor dierproeven te stimuleren.

Betere modellen

Humane meetmodellen nemen de mens als uitgangspunt en zijn bijvoorbeeld gebaseerd op humaan weefsel en humane data. Denk bijvoorbeeld aan menselijk materiaal, zoals stamcellen of weefsel na operaties, of 'organen-op-een-chip'. Maar ook aan computersimulaties en proefpersonen. Wanneer nieuwe behandelingen in een humaan model worden onderzocht is de verwachting dat de stap naar een effectieve toepassing in de praktijk sneller gezet kan worden.

Minder dierproeven

Bovendien wordt de wetenschap hiermee op termijn in mindere mate afhankelijk van het gebruik van proefdiermodellen. Samen met verschillende organisaties en de overheid werken we er hard aan om voorop te lopen in de transitie naar proefdiervrije meetmodellen. De SGF is daarvoor onder meer aangesloten bij de landelijke Transitie naar Proefdiervrije Innovatie (TPI).

Waarom nu nog proefdieronderzoek?

Proefdieronderzoek is nu vaak nog de meest voor de hand liggende manier om nieuwe kennis over een aandoening en behandelmethoden op te doen. En nieuwe geneesmiddelen moeten om veiligheidsredenen altijd eerst worden getest op dieren. Dat is wettelijk verplicht. De richtlijnen van de overheid en van de gezondheidsfondsen eisen dat onderzoekers hun best doen om overal waar dat kan en mag alternatieven te vinden voor dierproeven. Alleen in het geval dat er geen alternatief is voor nuttig en noodzakelijk onderzoek, verleent de overheid een vergunning voor dierproeven. Aan die dierproeven stelt de overheid dan strenge eisen die gericht zijn op zo min mogelijk proefdieren en zo min mogelijk leed voor proefdieren.

Waar mogelijk wordt er geïnnoveerd en gewerkt met humane meetmodellen, maar dat kan vaker en beter. De beschikbare mogelijkheden verschillen per onderzoeksdomein en fase van het onderzoek. Om de transitie naar proefdiervrije innovaties te laten slagen en steeds meer humane meetmodellen te ontwikkelen zijn samenwerking, tijd en financiële ondersteuning cruciaal. Hier zetten de gezondheidsfondsen zich volledig voor in.

Meer informatie over het programma *Humane meetmodellen* vind je via [deze link](#).

¹ In de SGF zijn 20 fondsen vertegenwoordigd: Aidsfonds, Alzheimer Nederland, Diabetes Fonds, Epilepsiefonds, MIND, Hartstichting, Hersenstichting, Johanna Kinderfonds, KWF Kankerbestrijding, Longfonds, Maag Lever Darm Stichting, Nederlandse Brandwonden Stichting, Nederlandse Cystic Fibrosis Stichting, Nierstichting, Prinses Beatrix Spierfonds, ReumaNederland, HandicapNL, Stichting MS Research, Stichting ALS en Trombosestichting